

УДК 347.734

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.10>**А. Г. Куркула**аспірант кафедри цивільного, адміністративного та фінансового права
Класичного приватного університету

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ

Наукова стаття зосереджена на вивченні та аналізі проблем, пов'язаних із правовим регулюванням фінансового моніторингу суб'єктів господарювання в банківській системі. Проведено глибокий розгляд причин та наслідків недосконалостей у сфері законодавчого контролю, зокрема недостатньої ефективності законодавства, низького рівня координації між органами моніторингу, та викликів, що створюються через технологічний розвиток. Робота присвячена аналізу ролі міжнародних організацій та академічних дослідників у вирішенні цих проблем та надає рекомендації щодо подальшого вдосконалення правового регулювання фінансового моніторингу. У статті підкреслюється необхідність реформ та модернізації законодавства, зокрема шляхом вдосконалення механізмів виявлення та блокування сумнівних транзакцій, покращення координації між органами, а також впровадження нових технологій, які сприяють автоматизації фінансового моніторингу та забезпечують його ефективність. Також наголошується на важливості активної участі міжнародних організацій, дослідників та громадянського суспільства у вирішенні цієї актуальної проблеми.

Вирішення проблеми правового регулювання фінансового моніторингу є завданням, що вимагає міжнародного співробітництва. Фінансові операції і перекази коштів нерідко перетинають кордони, тому ефективний моніторинг можливий лише завдяки спільним зусиллям країн та міжнародних організацій. Розробка спільних стандартів та обмін інформацією є ключовими складовими в управлінні фінансовою безпекою на світовому рівні.

Дослідження проблем правового регулювання фінансового моніторингу є важливим напрямком діяльності для забезпечення стабільності та безпеки фінансової системи світової економіки.

Ключові слова: фінансовий моніторинг, банки, адаптованість законодавства, інформаційний простір, стандарти безпеки.

Постановка проблеми. На сучасному етапі відбувається посилення впливу глобалізаційних процесів, активної інтеграції українського фінансового ринку у міжнародний фінансовий простір впровадження фінансових технологічних інновацій, створення фінансових конгломератів, прискорення та збільшення обсягів міжнародних транзакцій, що в свою чергу, на тлі війни, супроводжується зростанням економічних ризиків, в тому числі шахрайства у фінансовій сфері України, легалізація коштів отриманих злочинним шляхом. Як свідчить досвід розвинених держав, фінансовий моніторинг є дієвим методом боротьби, запобіганню та мінімізації наслідків зазначених явищ. Сьогодні Україна, незважаючи на позитивні тенденції щодо вдосконалення вітчизняної системи фінансового моніторингу, зокрема набрання чинності Закону України «Про запобігання

та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» 28 квітня 2020 року, яким почато удосконалення роботи державних органів та поліпшено процес протидії злочинності у фінансовій сфері, для його повноцінного функціонування необхідно розробити низку процедур та алгоритмів дій, нормативно правових актів, що підвищить динамічну адаптацію й гнучкість регуляторів, фінансових посередників та загалом національної економіки. За роки розвитку фінансового сектору та зміни глобальних фінансових відносин, законодавство не встигло відповідати цим змінам у відповідному темпі. Як результат, правове середовище фінансового моніторингу втрачає актуальність та важливість. Також серйозною проблемою є низький рівень координації між різними суб'єктами дер-

жавного фінансового моніторингу, а саме: Національним банком України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Міністерством юстиції України Міністерством цифрової трансформації України [4, ст. 18]. У багатьох країнах існують розділені структури, що призводить до дублювання роботи та неефективного використання ресурсів. Слід зазначити, що ці проблеми носять не тільки національний, але й міжнародний характер, оскільки фінансові операції та перекази коштів нерідко перетинають кордони. Тому необхідна співпраця країн та міжнародних організацій у вдосконаленні законодавства та регуляцій, що регулюють фінансовий моніторинг, зокрема шляхом створення спільних стандартів обміну інформацією. Також необхідно звернути увагу на низький рівень фінансової інклюзії в Україні, що пов'язаний відсутністю достатнього рівня фінансової грамотності, прогалинами національного законодавства у сфері захисту прав споживачів, зокрема споживачів фінансових послуг [11]. Всі ці аргументи свідчать про актуальність обраної теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Останні дослідження та публікації в галузі правового регулювання фінансового моніторингу суб'єктів господарювання у банківській системі та проблем підвищення ефективності організації системи фінансового моніторингу в українській економіці висвітлювали вчені-економісти (О.В. Акімова [12], А.Г. Бухтіарова [15], Н.М. Внукова [16], О.М. Воронкова [17]); вчені-юристи (О.П. Мельник [13]); в галузі державного управління (А.О. Бойко [14]) та інші учені. Проте питання комплексного підходу до оптимізації функціонування фінансового моніторингу, не зважаючи на вагомий внесок вітчизняних економістів та вчених у дослідження організації фінансового моніторингу розглядалися фрагментарно й недосконалість нормативно-правової бази, вираженої у відставанні українського законодавства від міжнародних норм, спонукає для подальшого розгляду зазначених вище проблем.

О.О. Глущенко, І.Б. Семененко, зазначають, що ефективність системи фінансового моніторингу значно підвищується завдяки постійному онов-

ленню законодавства та регуляторних актів, які регулюють цю сферу. Важливим є не тільки оновлення національного законодавства, але й збільшення координації на міжнародному рівні для створення єдиних стандартів та правил фінансового моніторингу [1].

У дослідженнях вітчизняних вчених Береславська О.І., Деревська О.Б., Ключко Л.А., Правдива Л.М. розглянуто сутність системи комплаєнсу в банківських установах, а також загальні принципи управління комплаєнс-ризиками в рамках системи ризик-менеджменту банку [3, с. 27]. Проте питання впровадження та ефективного використання системи комплаєнс в умовах активної глобальної інтеграції вітчизняної банківської системи у міжнародні ринки розглянуто неповністю та потребує подальшого вивчення.

Загальний висновок з аналізу останніх досліджень і публікацій полягає в тому, що актуальні проблеми правового регулювання фінансового моніторингу вимагають комплексного підходу та постійного удосконалення. Постійне оновлення законодавства, підвищення рівня координації між органами та міжнародна співпраця є ключовими факторами у забезпеченні ефективного функціонування системи фінансового моніторингу та боротьби з фінансовою злочинністю. Дослідження та аналіз новітніх даних є невід'ємною частиною цього процесу та сприяють формуванню науково обґрунтованих рішень у сфері фінансового моніторингу.

Метою даної роботи є аналіз проблем, пов'язаних з правовим регулюванням фінансового моніторингу суб'єктів господарювання в банківській системі й здійснення фінансового моніторингу в Україні в цілому.

Виклад основного матеріалу. Економічна система України знаходиться в стадії реформування під впливом глобалізації господарських взаємовідносин, що призводить до збільшення обсягів транскордонних фінансових операцій, політичною нестабільністю та під впливом військового стану. Разом з цим, підвищується й рівень ризиків використання транскордонних фінансових операцій для фінансування нелегальної діяльності та відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом. Для протидії використанню фінансової системи для нелегальної діяльності, уряди зарубіжних країн створюють механізми для протидії відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом й фінансуванню тероризму, серед яких Anti-Money Laundering (скорочено AML, з англійської – протидія від-

миванню грошей)/ Combating the Financing of Terrorism (скорочено CFT, з англійської – боротьба з фінансування тероризму).

Українська система фінансового моніторингу є відносно молодою, оскільки її створення припадає на початок 90-х років ХХ ст., коли Україна почала взаємодіяти зі світовими фінансовими інститутами та організаціями, включаючи Міжнародний валютний фонд (надалі – МВФ), Європейський банк реконструкції та розвитку (надалі – ЄБРР), Інтерпол. Проте, незважаючи на велику кількість ухвалених юридичних актів, на основі досвіду діяльності міжнародних організацій, загальноприйнятої універсальної системи щодо боротьби з організованою злочинністю у напрямку AML/CFT не існує [5, с. 25]. Сьогодні побудова комплексної системи фінансового моніторингу є важливою складовою фундаменту майбутнього соціально-культурного та господарського прогресу. Притримуючись євроінтеграційного курсу, з метою посилення власної фінансової безпеки, в Україні постійно вдосконалюється вітчизняна система фінансового моніторингу (надалі – СФМ), яка зазнала суттєвого якісного розвинення наприкінці 2019 – початку 2020 року [20, с. 75]. Законом України від 06.12.2019 № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» зазначено, що фінансовий моніторинг є сукупністю заходів, які здійснюються його суб'єктами у сфері легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що передбачають проведення державного і первинного фінансового моніторингу (п. 16, ст. 1 Закону [4]). Державна служба фінансового моніторингу України (ДСФМУ), що діє на основі Постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 р. № 537 «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України», сьогодні є центральним органом виконавчої влади, який разом з іншими фінансово-наглядними органами утворює інституційну основу системи протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом (п. 1 Постанови [13]).

Згідно із Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», СФМ охоплює пер-

винний та державний рівні. Перший охоплює банківські установи, страхові компанії та їхніх посередників, кредитні спілки, ломбарди, платіжні організації й учасників платіжних систем, професійних учасників ринку цінних паперів, операторів поштового зв'язку, аудиторів, бухгалтерів, адвокатів, нотаріусів, фінансових посередників та інших осіб й установ (ч. 2, ст. 6 Закону [4]). До державного рівня відносять НБУ, Мінюст, ДСФМ, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (надалі – НКЦПФР), Міністерство цифрової трансформації тощо. Зазначимо, що первинний фінансовий моніторинг характеризується такими основними функціями:

- упорядкувальна (організаційно-управлінська), на основі чинного законодавства передбачає визначення системи і порядку проведення моніторингу, його виконавців, їхніх завдань, обов'язків, форм і засобів фінансового спостереження;

- контрольна-наглядова – реалізується через ідентифікацію і вивчення особи клієнта, який здійснює фінансову операцію, перевірку його видів діяльності, зіставлення з ними предметів операцій, стосовно яких здійснюється фінансовий моніторинг;

- оперативна-аналітична – аналіз змісту фінансової операції та імовірність виникнення ризику відмивання грошей;

- інформаційна – передбачає обмін інформацією між суб'єктами державного і первинного фінансового моніторингу щодо підозрілих операцій;

- превентивна – полягає у запобіганні відмиванню грошей суб'єктами державного і первинного фінансового моніторингу [18, с. 110].

Проведення розпізнавання, встановлення достовірності, дослідження клієнтів є основними завданнями суб'єктів первинного фінансового моніторингу (надалі – СПФМ). З метою визначення рівня ризиків, відповідно до чинних нормативно-правових актів, СПФМ бере до уваги: асортимент продукції чи послуг наданих клієнту, територію свого функціонування, розміщення фінансової установи яка проводить переказ його грошових коштів, тощо. Такі критерії надають змогу суб'єктам первинного моніторингу оптимізувати процедури дослідження клієнтів за рахунок кількості документів, що необхідно подавати для проведення фінансових трансакцій [6].

Відповідно до положень Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню

розповсюдження зброї масового знищення» та Наказу Міністерства юстиції України №3201/5 від 10.09.2021р. «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України», СПФМ зобов'язані направляти до ДСФМ показники про фінансові операції, які згідно з нормативно-правовими актами підпадають під обов'язковий фінансовий моніторинг або які містять ймовірні ознаки легалізації злочинних коштів чи спрямування фінансових ресурсів на ведення терористичної діяльності [10].

Протягом II кварталу 2023 року Держфінмоніторингом отримано та оброблено 349001 пові-

домлень про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу (рис. 1).

Слід зазначити, що протягом II кварталу 2023 року кількість отриманих Держфінмоніторингом повідомлень про фінансові операції збільшилась на 53,54% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Найбільш активними в системі звітування, в розрізі суб'єктів первинного фінансового моніторингу, є банки, які надсилають основну частину повідомлень про операції, що підлягають фінансовому моніторингу. Протягом II кварталу 2023 року від банків було отримано 99,48% від загальної кількості повідомлень про фінансові операції (рис. 2)

Причиною такої незначної кількості повідомлень від небанківських фінансових установ

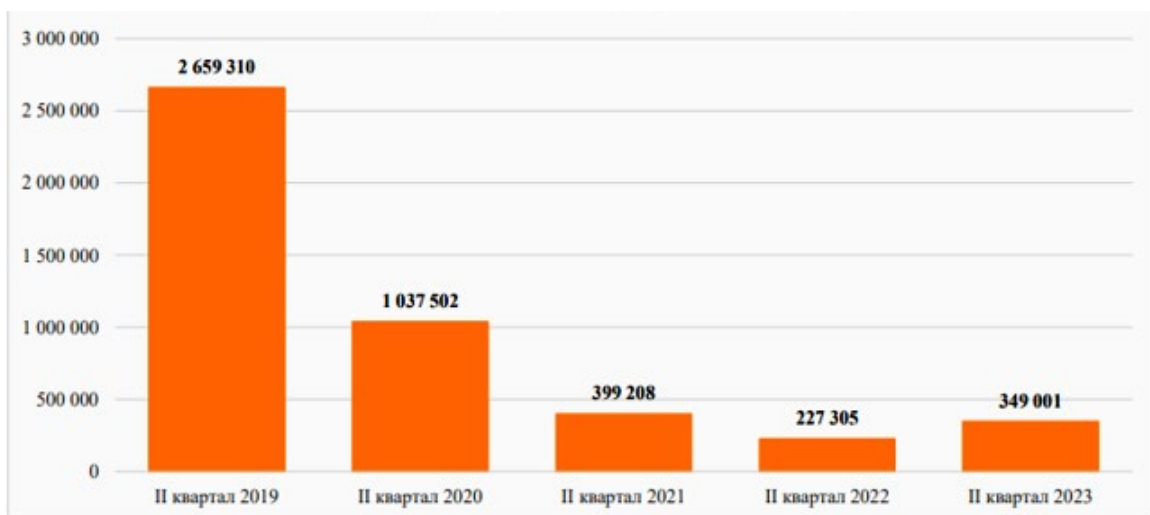

Рис. 1. Динаміка інформування про фінансові операції

Побудовано на підставі [19]

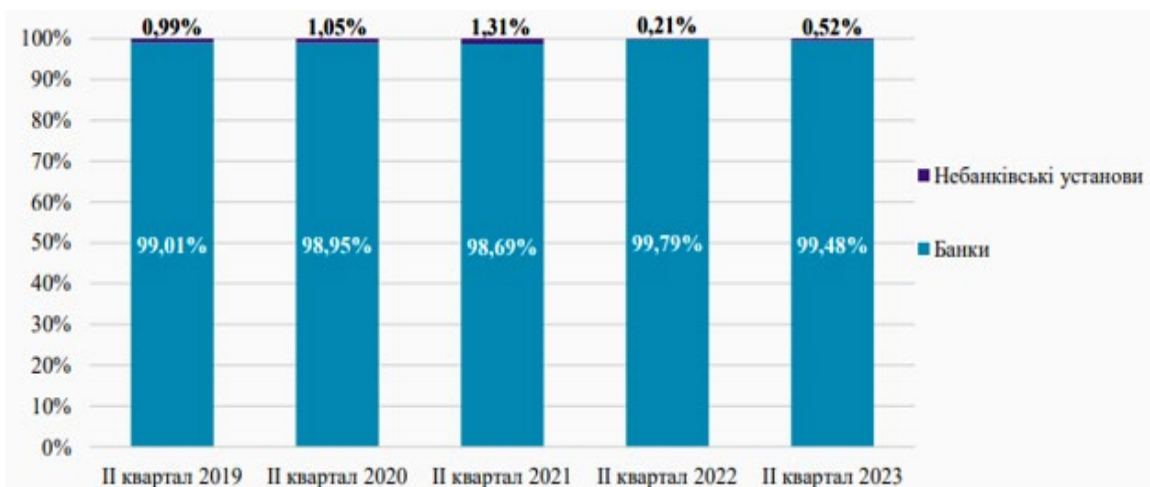

Рис. 2. Частка повідомлень про фінансові операції від банків та небанківських установ у загальній кількості поданих повідомлень

Побудовано на підставі [19]

є недостатня кількість методичних інструкцій щодо проведення фінансового моніторингу, недосконалість алгоритмів контролю за їх діяльністю і відсутність можливості утримувати штат співробітників, який буде виконувати функції з проведення первинного фінансового моніторингу своїх клієнтів, на відміну від банків. Проте, загальне зменшення кількості надісланих повідомлень пов'язано із зменшенням кількості критеріїв до операцій, за якими необхідно здійснювати фінансовий моніторинг та у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним згідно з Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні».

Банківськими установами проводиться оцінка фінансових операцій клієнтів з метою виявлення незадекларованих видів діяльності суб'єктів господарювання, різких збільшень транзакцій між транзакціями в межах держави та міжнародних транзакцій, найчастіше під критерій первинного фінансового моніторингу підпадають готівкові фінансові операції та операції, пов'язані з одержанням або наданням фінансової допомоги [9, с. 154].

Також слід зазначити, що НБУ було ініційовано створення проекту «Сприяння розвитку FinTech в Україні», який складається з різноманітних ініціатив, в тому числі й у сфері AML/CFT, зокрема стосовно електронних грошей, віддаленого відкриття рахунків, багаторівневої ідентифікації клієнтів за процедурою KYC (knowyourclient – це процедура ідентифікації та верифікації клієнта компанією), PSD2 (Payment Services Directive – це вимога Євросоюзу, спрямована на підвищення рівня безпеки онлайн-платежів), відкритих API (application program minginterface – набір визначень підпрограм, протоколів взаємодії та засобів для створення програмного забезпечення) та використання третіх сторін як агентів, що дозволить пришвидшити розвинення національної СФМ в Україні [8, с. 202]. Впровадження фінансових інновацій та розвиток FinTech (financial technologies — фінансові технології) вимагає від регуляторів фінансового ринку динамічної адаптації їхніх підходів та оцінки ризиків, оскільки нові фінансові продукти не завжди контрольовані та зрозумілі. Саме через це, регуляторами фінансового ринку впроваджуються нові технології, зокрема SupTech (supervisory technologies – наглядові технології)/RegTechRegTech (regulatory technologies – регуляторні технології) – рішення для більш авто-

матизованого та алгоритмізованого нагляду та регулювання вже існуючих продуктів/установ [7, с. 11–12].

До найуспішніших SupTech-рішень відноситься побудова системи звітування банків щодо операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, у Мексиці. Ця система значно спростила та зменшила витрати людино-годин на отримання, валідацію та опрацювання звітів щодо підозрілих операцій за рахунок того, що банки почали подавати AML/CFT-звітність через API, а не на знімних електронних носіях чи електронною поштою. Запровадження API дозволило встановити вхідний контроль та перехресні перевірки, які унеможливають подання викривленого чи неповного звіту. Окрім того, додатково було застосовано AI (artificial intelligence – штучний інтелект) для виявлення аномалій, які зазвичай свідчать про підвищений ризик відмивання коштів [8, с. 203].

Найуспішнішим RegTech-рішенням є платформа AuRep, що об'єднує 90% банків Австрії. Ця платформа побудована на data-centric (той, у центрі якого дані) підході, завдяки спільному інтерфейсу звітності для банків нагромаджує не чисельні таблиці, а саме дані. Усі дані проходять декілька рівнів контролю та верифікації і формуються у так званому «базовому кубі» (basiccube), який регулятор може «крутити» у будь-яких проєкціях. Головними перевагами цієї платформи є: єдиний стандарт звітування майже по всій системі, контроль вхідної інформації, можливість у діалозі з регулятором визначити спільний стандарт відображення тієї чи іншої фінансової інформації, а також швидкість, якість та зменшення витрат на звітування банками й оброблення звітів регулятором [8, с. 202].

Приймаючи до уваги міжнародний досвід організації системи фінансового моніторингу, можемо виділити наступні напрямки розвитку, які б змогли посилити ефективність функціонування системи фінансового моніторингу в Україні, а саме:

- Відповідно до рекомендацій FATF, здійснити розширення переліку фінансових злочинів, пов'язаних з AML/CFT;
- Модернізувати механізми збереження та обробки конфіденційної інформації та інформації що запитується у клієнтів банків при здійсненні первинного фінансового моніторингу;
- Створити єдину інформаційну систему обміну інформації та посилити міжвідомчу координацію органів, які здійснюють регулювання та нагляд у сфері AML/CFT;

– Ввести посилення персональної відповідальності посадових осіб – суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Необхідно наголосити, що на сьогоднішній день система оцінки результативності функціонування фінансового моніторингу відсутня. До переліку методичних розробок, перелік яких не є вичерпним, доцільно враховувати наступні складові елементи: якість розслідування, оперативність обробки взаємних запитів органами фінансового моніторингу, швидкість процесу розслідування.

Висновки. Таким чином, в процесі дослідження особливостей здійснення фінансового моніторингу суб'єктів господарювання в банківській системі, було встановлено, що посилення ділової активності у міжнародній економіці, високі темпи розвитку комп'ютерних та інформаційних технологій, що використовуються у фінансовій діяльності, зумовлюють необхідність постійного поліпшення способів боротьби із злочинністю у сфері AML/CFT, постійної актуалізації нормативно-правових актів, що регулюють здійснення фінансового моніторингу. У зв'язку з цим необхідно активно підсилювати співпрацю державних органів СФМ із міжнародними фінансовими організаціями щодо обміну досвідом та використання консолідованих зусиль для протидії організованій злочинності у фінансовій сфері.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на аналіз конкретних аспектів цієї проблематики, розробку нових методологій моніторингу, вивчення досвіду країн з найбільш успішними системами фінансового моніторингу, а також на формування уніфікованої системи комплексної оцінки результативності функціонування фінансового моніторингу.

Список використаної літератури:

1. Глущенко О. О. Антилегалізаційний фінансовий моніторинг: ризик-орієнтований підхід : монографія / за заг. наук. ред.: Р. А. Слав'юк. Київ : Ун-т банк. справи Нац. банку України, 2014. 386 с.
2. Гончарова К.Г. Система комплаєнс як елемент економічної безпеки банку. *Вісник Черкаського університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 33 (366). С. 27–36.
3. Грінберг Т. Політично значимі особи. Керівництво для банків по запобіганню фінансових зловживань / за ред. Т. Грінберг, Л. Грей, Д. Шанц. Москва: АльпінаПаблішер, 2012. С. 55.
4. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (дата звернення 07.10.2023).
5. Шаповал Ю.І. Регулятивні та наглядові технології на фінансовому ринку: сучасна практика і виклики. *Економіка України*. Київ, 2020. № 12. С. 21–35.
6. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua> (дата звернення 07.10.2023).
7. О. В. Кузьменко, А. О. Бойко, Г. М. Яровенко, Т. В. Доценко. Сценарії реформування національної системи фінансового моніторингу. *Економіка та держава*. Київ, 2020. № 1. С. 9–15.
8. Мельник О.П., Божук І.І. Тенденції розвитку фінансового моніторингу в Україні та світова практика. *Правові новели*. Херсон, 2020. № 10. С. 200–206.
9. Ключко Л. А. Фінансовий моніторинг та комплаєнс-контроль в банках. *Фінанси, облік, банки*. 2014. № 1 (120). С. 153–160.
10. Фінансовий моніторинг 2020: все про новий закон. Асоціація правників України. URL: <https://uba.ua/ukr/news/7453/> (дата звернення 08.10.2023)
11. Про схвалення Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1407-р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1407-2015-%D1%80>.
12. Акімова О.В. Фінансовий моніторинг в системі державного фінансового контролю: теорія, методологія, практика : монографія. Краматорськ : ДДМА, 2017. 300 с.
13. Божук І.І. Тенденції розвитку фінансового моніторингу в Україні. *Правові новели*. 2020. № 11. С. 201–203.
14. А.О. Бойко. Реформування національної системи фінансового моніторингу. *Економіка та держава*. 2020. № 1. С. 9–15.
15. Бухтіарова А., Духно Ю., Доброгорська В. Національна система фінансового моніторингу України. *Економіка та суспільство*. 2019. № 20. С. 121–130.
16. Внукова Н.М. Управління ризиками фінансових установ у сфері фінансового моніторингу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». 2018. № 8(36). С. 64–68.
17. Воронкова О.М. Фінансовий моніторинг на ринку цінних паперів України: сучасні реалії та перспективи. *Економічний вісник університету*. Ірпінь, 2020. № 45. С. 175–184.

18. Рекуненко І.І., Кобець Ж.О., Швидько І.О. Особливості формування та застосування системи фінансового моніторингу в Україні. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка»*. 2020. № 1. С. 104–117.
19. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/funkcional/statistika-ta-infografika/statistika/Informacziya-za-2023-rik/1.html> (дата звернення: 07.10.2023)
20. Вовчак О.Д., Стаднійчук Р.В. Фінансовий моніторинг ризиків як інструмент фінансового оздоровлення банків. *Економічний простір*. 2020. № 157. С. 74–77.

Kurkula A. G. Theoretical – legal basis of performing financial monitoring of business entities in the banking system

The scientific article is focused on the study and analysis of problems related to the legal regulation of financial monitoring of business entities in the banking system. An in-depth review of the causes and consequences of imperfections in the field of legislative control, in particular insufficient effectiveness of legislation, low level of coordination between monitoring bodies, and challenges created by technological development, was conducted. The work is devoted to the analysis of the role of international organizations and academic researchers in solving these problems and provides recommendations for further improvement of the legal regulation of financial monitoring. The article emphasizes the need for reforms and modernization of legislation, in particular by improving mechanisms for detecting and blocking dubious transactions, improving coordination between authorities, as well as introducing new technologies that contribute to the automation of financial monitoring and ensure its effectiveness. It also emphasizes the importance of active participation of international organizations, researchers and civil society in solving this urgent problem.

Solving the problem of legal regulation of financial monitoring is a task that requires international cooperation. Financial transactions and money transfers often cross borders, so effective monitoring is only possible thanks to the joint efforts of countries and international organizations. The development of common standards and the exchange of information are key components in the management of financial security at the global level.

Researching the problems of legal regulation of financial monitoring is an important activity for ensuring the stability and security of the financial system of the world economy.

Key words: *financial monitoring, banks, adaptability of legislation, information space, security standards.*